

Streszczenie rozprawy doktorskiej „Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków”

Niniejsza rozprawa doktorska stanowi pogłębioną analizę ustroju rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków. W pracy przeanalizowano rozwój prawa małżeńskiego ze szczególnym uwzględnieniem umów związanych z zawarciem małżeństwa. W dysertacji zebrano poglądy przedstawicieli doktryny obrazujące niedoskonałości obowiązującej regulacji oraz zaproponowano zmiany ustawowe, które pozwoliłyby na upowszechnienie w Polsce ustroju rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków.

W rozprawie wiodącą metodą badawczą była analiza tekstu prawnego, którą objęto regulacje aktów normatywnych historycznych, obowiązujących, jak i projektowanych. Metoda analizy tekstu prawnego uzupełniona została m.in. o analizę dorobku naukowego zawartego w literaturze krajowej i zagranicznej oraz orzecznictwo sądów polskich i zagranicznych w zakresie niezbędnym dla realizacji celów badania. Do kompleksowego przedstawienia regulacji rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków, ukazaniu niedoskonałości redakcyjnych, systemowych i możliwych problemów interpretacyjnych oraz w celu zaproponowania nowych regulacji tego ustroju konieczne było wykorzystanie komparatystyki prawniczej.

W pierwszym rozdziale omówiono przepisy oraz poglądy przedstawicieli doktryny dotyczące małżeńskich umów majątkowych. Rozdział ten stanowi w istocie punkt wyjścia do porównania ustroju rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków z innymi umowami majątkowymi oraz wprowadza konieczną siatkę pojęciową stosowaną w dalszej części pracy.

Drugi rozdział stanowi próbę odnalezienia koncepcji wyrównania dorobków w rozwoju historycznych małżeńskich stosunków majątkowych i ma charakter wprowadzenia historycznego.

W rozdziale trzecim i czwartym przedstawiono dobrze funkcjonujący i powszechnie stosowany ustrój ustawowy w Niemczech - *Zugewinnngemeinschaft* oraz francuski ustrój umowy - *la participation aux acquêts*.

W rozdziale piątym przedstawiono projekty unifikacji prawa małżeńskiego w Polsce po odzyskaniu niepodległości.

Szósty rozdział został poświęcony znaczeniu pojęcia „dorobek” oraz szeroko przedstawia sposoby jego obliczania wskazując również problemy interpretacyjne.

Przedmiotem siódmego rozdziału jest przedstawienie zawłości prawnych występujących w dwóch sytuacjach: kiedy do wyrównania dorobków dochodzi z innych przyczyn niż śmierć małżonka i kiedy do wyrównania dorobków dochodzi w razie śmierci jednego małżonka.

Ostatni rozdział zawiera wnioski *de lege lata* oraz postulaty *de lege ferenda*, które sprowadzają się do postulowania dokonania gruntownych zmian, aby wyeliminować pojawiające się w praktyce wątpliwości, które w obowiązującej redakcji przepisów nie zostały rozstrzygnięte i spowodowały, że ustrój rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków nie ma w zasadzie żadnego znaczenia praktycznego. W rozdziale tym przedstawiono i omówiono koncepcje zmian wraz ze wskazaniem treści proponowanych przepisów.